

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ایمنی در محیط کار ۱

شیبازده ارقامی
مصطفی پویا کیان



وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان پژوهشی





ایمینی در محیط کار ۱

مؤلف : شیرازه ارقامی

مصطفی پویا کیان

نوبت چاپ: اول: ۱۳۹۲

چاپ و صحافی: مرتب

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۸۳-۹۴-۰۰

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

انتشارات فن آوران: تهران، خیابان انقلاب، مقابل دانشگاه تهران، پاساژ فروزنده، شماره ۱۱۸

تلفن: ۶۶۹۷۵۱۸۲ / تلفکس: ۶۶۹۵۳۹۹۸

WWW.FANAVARAN-PUB.COM Email: fanavaran2008air@yahoo.com

سر شناسه	ارقامی، شیرازه، ۱۳۴۲-
عنوان و نام پدیدآور	ایمینی در محیط کار ۱/ شیرازه ارقامی، مصطفی پویا کیان.
مشخصات نشر	تهران: فن آوران؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان زنجان، معاونت پژوهشی، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۲۸۰ ص.: مصور، جدول.
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۲۹۸۳-۹۴-۰۰
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا	
موضوع	ایمینی صنعتی
موضوع	بهداشت صنعتی
موضوع	محیط کار — پیش بینی های ایمنی
موضوع	کارگاه ها — پیش بینی های ایمنی
شناسه افزوده	پویا کیان، مصطفی، ۱۳۵۸-
شناسه افزوده	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان زنجان، معاونت پژوهشی
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۲ الف ۹/الف ۲۵۵
رده‌بندی دیویی	۳۶۳/۱۱
شماره کتابشناسی ملی	۳۱۵۳۱۴۳

این اثر، مشمول قانون حمایت مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ است، هر کس تمام یا قسمتی از این اثر را بدون اجازه مؤلف (ناشر) نشر یا پخش یا عرضه کند مورد پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
فصل نخست: کلیات	۷
مقدمه	۷
تاریخچه	۹
نگاهی بر آمار حوادث شغلی	۱۴
تشکیلات ایمنی (بین‌المللی / کشوری)	۱۸
تشکیلات ایمنی و بهداشت حرفه‌ای در ایران	۲۴
ضوابط و آیین‌نامه‌ها	۳۱
آشنایی با مقررات سازمان OSHA	۴۰
فصل دوم: مفاهیم ایمنی شغلی	۴۱
تعریف‌های پایه	۴۱
زیان‌های ناشی از حادثه	۵۰
مدل حادثه	۵۲
کنترل ریسک	۵۶
فصل سوم: کنترل‌های اداری (مدیریتی)	۶۳
تشکیل کمیته ایمنی و حفاظت فنی	۶۳
بازرسی ایمنی	۶۵
دستورالعمل کار	۷۲
کاربرد رنگ در ایمنی	۷۷
وسایل هشداردهنده	۸۱
پروانه کار	۱۰۵
کاربرد هم‌زمان چند اقدام کنترلی	۱۰۹
فصل چهارم: مطالعه آماری حوادث	۱۱۷
مقدمه	۱۱۷
بررسی حادثه	۱۱۸

- اصول ایمنی کار با مواد منفجره
- گردوغبار و گازها در معادن و ایمنی آنها
- مقررات ایمنی در ساختمان سازی و معدنکاری (نرده‌ها، پلکان‌ها، نردبان‌ها، راهروها، گالری‌ها، تونل‌ها و...)

- ایمنی کار در ارتفاع (سقوط و حفاظت در برابر آن)

- ایمنی کار در فضاها و محصور

- مجوزهای کار

- حوادث و سوانح در معاون

- ایمنی در عملیات تخریب

- ایمنی در گودبرداری

• عملی: (۳۴ ساعت)

- بازدید از یک معدن زیرزمینی

- بازدید از یک کارگاه ساختمانی

- تهیه و گزارش بازدید

رهن و هر نکته است شواهد از او

اگر امروز نبرده است که فردا برود

حافظ

پیشگفتار

برخلاف سالیان گذشته، امروزه اهمیت پیشگیری از حوادث در محیط‌های شغلی بر صاحبان صنایع و شاغلین پوشیده نیست. مسلم است، این مهم نیاز به نیروهایی متخصص دارد و تربیت چنین نیروهایی برعهده دانشگاه‌هاست. در این راستا، بوردهای تخصصی رشته‌های مرتبط سعی داشته‌اند با به‌روز کردن سرفصل‌ها و برنامه‌های درسی، دانش‌آموختگان را با توانمندی‌هایی بیش از پیش به جامعه عرضه دارند. اما آنچه که مغفول مانده تهیه متون علمی (Textbook) برای تدریس در دانشگاه‌هاست که بر مبنای این سرفصل‌ها نوشته شده باشد. هدف از نگارش این کتاب جبران این کاستی است. بنابراین محتوای کتاب بر اساس سرفصل درسی مصوب سی‌وششمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی برای مقطع کارشناسی رشته مهندسی بهداشت حرفه‌ای تهیه شده است. با وجود این اطمینان داریم این تلاش خالی از نقص نیست و آرزومندانه در انتظار نظرات و انتقادات سازنده خوانندگان محترم هستیم.

امید است، به یاری خداوند متعال، این کتاب خواننده را یاری بخشد تا مفاهیم و اصول مربوط به پیشگیری از حوادث شغلی را به‌خوبی دریابد. بنابراین، شاغلین و دانشجویان رشته‌های مهندسی بهداشت حرفه‌ای، صنایع، HSE و ... می‌توانند از آن بهره‌برند.

دکتر شیرازه ارقامی

دکتر مصطفی پویاکیان

استادیار دانشگاه علوم پزشکی زنجان

استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی